

М. О. Саракуца

к.ю.н., доц.

ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЩОДО ПІДТРИМКИ УКРАЇНИ У ПЕРІОД ВІЙНИ

З самого початку війни в Україні Європейський Союз зайняв рішучу позицію щодо осудження військового вторгнення рф. Протягом усього періоду він надає масштабну багатосторонню підтримку нашої державі.

Надання військової допомоги. Вторгнення Росії в Україну стало найсерйознішою безпековою кризою в Європі за останні десятиліття та спонукало ЄС прийняти безпрецедентні рішення з питань безпеки, оборони та розширення ЄС. На тлі війни, яка стала найбільшою в Європі за останні десятиліття, Європейський Союз зробив певні кроки, які б за інших обставин зустріли сильну опозицію. До них належать рішення для ЄС уперше профінансувати постачання смертоносної зброї до третьої країни, активізувати своє оборонне співробітництво шляхом організації військової місії для навчання бійців ЗСУ та ініціювати Директиву про тимчасовий захист.

Рішення ЄС використати Європейський фонд миру (European Peace Facility) для фінансування постачання смертоносної техніки в Україну є одним із основних зовнішньополітичних зрушень, викликаних війною. Його використання в Україні – це перший випадок, коли ЄС фінансує постачання зброї до третьої країни, не кажучи вже про країну, яка перебуває у стані війни. На сьогодні загальний внесок ЄС у межах ЄФМ для України сягнув 3,1 мільярда євро і цю суму ще планується збільшити.

Європейська допомога надається також шляхом створення спеціальної місії військової допомоги на підтримку України (EUMAM Ukraine), яка має розпочати свою роботу в середині листопада. Очікується, що протягом двох років існування місії до 15 тисяч

українських військовослужбовців зможуть пройти навчання в країнах ЄС.

Введення санкцій. Дієвим заходом підтримки України є введення безпрецедентних економічних, фінансових і торгових санкцій з боку ЄС щодо РФ. На сьогодні було прийнято вісім пакетів санкцій, включаючи такі як: закриття доступу до ринків капіталу ЄС, замороження активів, блокування енергетичного сектору, транспортної галузі, заборону експорту та імпорту, виключення Росії з державних контрактів і європейських коштів. У візовій сфері Рада ЄС прийняла рішення про повне призупинення дії угоди про спрощення візового режиму між ЄС і Росією, а російські проїзні документи, видані особам, що проживають в окупованих регіонах України, не будуть прийматися для отримання візи або перетину кордонів Шенгенської зони.

Економічна допомога. З початку російської агресії ЄС та його фінансові установи зобов'язалися мобілізувати близько 5,4 мільярда євро для підтримки загальної економічної, соціальної та фінансової стійкості України у вигляді макрофінансової допомоги, бюджетної підтримки, екстреної допомоги, реагування на кризи та гуманітарної допомоги. Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн також оголосила, що ЄС має намір надати Україні до 18 мільярдів євро фінансової допомоги протягом 2023 року для покриття основних бюджетних потреб країни, яка постраждала від війни.

29 червня Україна та Європейський Союз підписали Угоду про вантажні перевезення автомобільним транспортом, відому також як «транспортний безвіз». Угода скасовує необхідність отримання українськими перевізниками відповідних дозволів для здійснення двосторонніх та транзитних перевезень в держави ЄС та дозволяє уникнути зупинки експорту української продукції через автомобільні пункти пропуску. Також Угода передбачає заходи зі спрощення визнання водійських документів [1].

Одразу після цього Європейська комісія ухвалила рішення, що дозволяє державам-членам тимчасово скасовувати мита та ПДВ на ввезення життєво важливих товарів для українців, які постраждали від війни. Рішення стосується ввезення із третіх країн продуктів харчування, наметів, електрогенераторів та іншого рятувального обладнання, призначеного для українців [2].

З самого початку війни ЄС розробив програму для підтримки України та сусідніх країн, які надають захист людям, які тікають від війни. Ці заходи включають: прийом українців через механізм тимчасового захисту, організаційна та матеріальна підтримка держав-членів, які приймають біженців та виділення 523 млн євро на гуманітарну допомогу.

Післявоєнне відновлення. Європейський Союз рішуче налаштований також на відбудову післявоєнної України. На засіданні Європейської Ради в березні цього року лідери ЄС підкреслили, що ЄС прагне надавати підтримку українському уряду для його невідкладних потреб і для відновлення демократичної України після закінчення війни. З цією метою лідери ЄС погодилися створити Трастовий фонд солідарності з Україною. 5 травня Польща та Швеція організували міжнародну донорську конференцію для України. Конференція є відправною точкою фонду з метою збору фінансування для гуманітарної підтримки та подальшої реконструкції. Ця платформа має об'єднати український уряд, ЄС та його країни-члени, Європейський інвестиційний банк, а також міжнародних партнерів, фінансові установи та організації. Було також підкреслено, що підтримка реконструкції буде пов'язана з впровадженням реформ, які відповідають європейському шляху України [3].

Підсумовуючи, зазначимо, що безпрецедентна політична, фінансова та гуманітарна допомога, яку надають наші європейські партнери нашій державі в ситуації повномасштабної війни, є не тільки запорукою майбутньої перемоги, але й проявом зміни політичного курсу ЄС щодо України.

Список використаної літератури

1. Україна і ЄС підписали «транспортний безвіз». *Європейська правда*. 29 червня 2022 р. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/06/29/7142282/>
2. ЄС скасував мита та ПДВ на ввезення життєво важливих товарів для українців. *Європейська правда*. 1 липня 2022 р. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/07/1/688763/>
3. EU solidarity with Ukraine. European Council. Council of the European Union. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-response-ukraine-invasion/eu-solidarity-ukraine/#reconstruction>